

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

Igazságügyi Felügyeleti Főosztály

Iktatószám: XX-IFFO/ID/3211/ 2 /2018.

Ferenczi Sándor úr részére,

kmt+request-11865-409d5f34@kimittud.org

Tisztelt Ferenczi Sándor Úr!

„Közérdekűadat Közérdekű adat igénylés – pszichológus szakértő véleménye” tárgyú, 2018. november 18. napján kelt, elektronikus úton megküldött megkeresésével kapcsolatban – az Ön által feltett kérdéseket is feltüntetve – az alábbiakról tájékoztatom. Jelzem, hogy tájékoztatásom kizárólag a kimittud.atlatszo.hu weboldalon kerül feltöltésre, tekintettel arra, hogy elérhetőségi címet nem adott meg a levelében.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1) bekezdése alapján „*az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse*”.

Az Infotv. 3. § 5. pontja szerint „*közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat*”. Az Infotv. 3. § 6. pontja alapján „*közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli*”.

Az Ön által feltett kérdések tehát nem az Igazságügyi Minisztérium, mint igazságügyi szakértői névjegyzéket vezető hatóság kezelésében lévő közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokra vonatkoznak, hanem az igazságügyi szakértők szakvéleményeinek felülvizsgálatára jogosult szervekről kért az alábbiak szerint tájékoztatást.

„Kérem, szíveskedjen elektronikus másolatban megküldeni részemre:

Szeretnék Önöktől tájékoztatást kérni azzal kapcsolatban, hogy hová tudunk fordulni akkor, ha a Tisztelt Bíróság által kirendelt Igazságügyi pszichológus szakértő által készített szakvélemény az álláspontunk szerint illetve más pszichológusok, pszichológus szakértők által is az alábbi hiányosságokat tartalmazza. Továbbá a kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményét másik igazságügyi pszichológus szakértő és igazságügyi pszichiáter szakértő elkészített szakvéleménye teljesen megcáfolja.

-Több nagyon komoly összeférhetlenség állt fenn a szakvélemény elkészítése során, mivel a

kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő és a per egyik érdekelt oldala között személyes kapcsolat van.

-A vizsgálatok elvégzése során is történt szabálytalanság, de a gyermekelhelyezés szempontjából kiemelten fontos vizsgálat hiányzik és ez a szempont teljesen figyelmen kívül lett hagyva. Teljesen hiányzik a testvérkapcsolatnak, a testvérek egymáshoz való viszonyának vizsgálata, az elválasztásuk veszélyeinek vizsgálata, értékelése. Sajnos ez a hiányosság jelen pillanatban két kiskorú gyermek életében, lelkében komoly fájdalmat okoz.

-A tesztek kiértékelése a gyanú szerint teljesen rossz, teljesen elfogult, részrehajló és megalapozatlan. A gyanú szerint az egyik fél eredményeinél van ami kifejezetten jó, de valami okból mégis rosszra lett értékelve. Az vizsgálatok során kapott eredményekből a gyanú szerint semmi sem utal a kiértékelésnél leírtakra, semmi nem utal a kóros szerkezetű személyiségstruktúrára, a pszichopátiás irányultságú gondolkodásra, a manipulatív, alacsony felelősségtudatú személyiségre, a nagy kriminális veszélyeztetettségre és az anyakénti alkalmatlanságra sem utal semmi.

- A gyanú szerint a pszichológus szakértő a véleményében olyan megállapításokat tesz, amelyet csakis pszichiáter szakértő tehetne az elvégzett vizsgálatokat követően.”

Az összeférhetetlenségre vonatkozó kérdésével kapcsolatosan tájékoztatom, hogy az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 45. § (4) bekezdésének a) pontja szerint az igazságügyi szakértő köteles a tudomására jutásától számított öt napon belül közölni a hatósággal, ha a személyére nézve törvényben meghatározott kizáró ok áll fenn. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 301. § (3) és (4) bekezdése alapján továbbá a szakértőre nézve fennálló kizáró okot a bíróság hivatalból veszi figyelembe és azt a szakértő és a fél is köteles a bíróságnak haladéktalanul bejelenteni. A bíróság pedig a kizárás tárgyában a felek meghallgatása után határoz.

Tájékoztatom továbbá, hogy az Igazságügyi Minisztérium névjegyzéket vezető hatóságként az egyes szakértők esetében azt vizsgálhatja, hogy megfelelnek-e a névjegyzékbe vétel feltételeinek, nem áll-e fenn velük szemben kizáró ok, valamint, hogy a szakértők eleget tettek-e a hatósági kirendeléseknek. Az Igazságügyi Minisztérium hatásköre ugyanakkor nem terjed ki az igazságügyi szakértők hatósági, bírósági eljárásban való közreműködésének, valamint az általuk adott szakvéleményeknek a felülvizsgálatára.

Az igazságügyi szakértői vélemények megalapozottságáról, elfogadásáról a kirendelő szerv, jelen esetben a bíróság jogosult dönteni. A szakvéleménnyel szembeni kifogásaikat a peres eljárás szakaszaiban több módon is kifejezhetik (pl.: kérhetik új szakértő kirendelését, a szakvélemény tartalmát fellebbezésben kifogásolhatják). Amennyiben azonban a bíróság már jogerősen döntött az ügyben, azaz a szakvéleményt jogerős ítéletében elfogadta és döntését arra alapozta, a továbbiakban nincsen lehetőség arra (a bíróságok függetlenségének elve tiszteletben tartása okán), hogy az ítéletben rögzített szakvéleményt – a rendkívüli perorvoslatokon kívül, amelynek lefolytatására szintén csak a bíróság jogosult – bármely más szerv felülvizsgálhassa, hiszen ezáltal a szerv eljárása – amennyiben megkérdőjelezné az ítélet megalapozottságát – sértené a bíróság függetlenségét.

Tájékoztatom, hogy amennyiben úgy érzik, hogy a szakvélemény készítésében közreműködő igazságügyi szakértő nem járt el megfelelően, panaszt tehetnek, továbbá fegyelmi vagy etikai eljárást kezdeményezhetnek vele szemben a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamaránál (a továbbiakban: Kamara).

A Szaktv. alapján a **Kamara jogosult az igazságügyi szakértőkkel szemben fegyelmi vagy etikai eljárások lefolytatására**. A Szaktv. 62. § (1) bekezdés f) pontja szerint „a Kamara a szakértők szakmai irányításával, érdekképviselésével, valamint az igazságügyi szakértői tevékenységgel összefüggő közfeladatokat látja el. Ennek során megalkotja a fegyelmi eljárási szabályzatot, az igazságügyi szakértők etikai kódexét és az etikai eljárási szabályzatot, továbbá e törvényben meghatározott esetekben az igazságügyi szakértővel szemben fegyelmi eljárást folytat le, nyilvántartja a jogerős fegyelmi határozatokat”. A Szaktv. Harmadik része tartalmazza a Kamara által lefolytatható fegyelmi és etikai eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket.

A Szaktv. 93. § (1) bekezdése értelmében „**fegyelmi vétséget követ el az az igazságügyi szakértő, aki az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységére vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok, kamarai szabályzatok - ide nem értve az igazságügyi szakértők etikai kódexét - és határozatok rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul megszegi**”. A Szaktv. 157. § (4) bekezdése azt is rögzíti, hogy „a 93. § rendelkezéseit e törvény hatálybalépését követően elkövetett fegyelmi vétségekre lehet alkalmazni”, ezért a Szaktv. fegyelmi eljárásra vonatkozó részének hatályba lépése (2016. szeptember 15.) előtt elkövetett vétségek gyanúja esetén csak etikai eljárás indulhat.

A Szaktv. 93. § (5) bekezdése értelmében ugyanakkor „**a fegyelmi eljárás során szakmai szempontból nem vizsgálható az a szakvélemény, amelyet a hatóság jogerős vagy véglegessé vált határozatának meghozatala során elfogadott**”.

Tájékoztatom, hogy a Szaktv. 104. § (3) bekezdése alapján „**az igazságügyi szakértő tevékenységével kapcsolatban a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően bárki panaszt tehet. A panaszt a fegyelmi ügyekért felelős elnökhelyetteshez kell benyújtani. A panasz vizsgálatát követően az elnökség a 104. § (1) bekezdés szerint fegyelmi eljárást kezdeményezhet, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a fegyelmi eljárás kezdeményezése indokolt**”.

Egyebekben **fegyelmi eljárást** a Szaktv. 104. § (1) bekezdése szerint az igazságügyi szakértővel szemben **kérelem benyújtása útján** az elnökség, a Kamara elnöke, a névjegyzéket vezető hatóság vagy a **bejelentő kezdeményezhet**.

A Szaktv. 104. § (2) bekezdése alapján „**bejelentőként csak az igazságügyi szakértő eljárásával érintett, az alapeljárásban részt vevő személy nyújthat be kérelmet a fegyelmi eljárás kezdeményezése iránt**”. A Szaktv. 105. § (1) bekezdése értelmében „**a bejelentő a kérelem benyújtásával egyidejűleg - a Kamara alapszabályában meghatározott módon - köteles a Kamara részére fegyelmi eljárási díjat fizetni. A fegyelmi eljárási díj összege ötvenezer forint**”.

A Szaktv. 106. § (1) és (2) bekezdése szerint „**a fegyelmi eljárás lefolytatása iránti kérelmet a fegyelmi bizottságnál írásban kell előterjeszteni, eggyel több példányban, mint a fegyelmi eljárás alá vont igazságügyi szakértők száma**”.

A kérelemben meg kell jelölni

- a) a fegyelmi eljárás alá vont igazságügyi szakértő nevét, igazságügyi szakértői igazolványának számát és a névjegyzék szerinti elérhetőségét,
- b) a kezdeményező nevét, lakcímét (székhelyét) és elérhetőségét,
- c) azt a cselekményt, amely miatt a kezdeményező szerint fegyelmi vétség elkövetésével gyanúsítható az igazságügyi szakértő,
- d) azt az időpontot, amikor a kezdeményező tudomást szerzett az igazságügyi szakértő cselekményéről és
- e) az előadottak alátámasztására alkalmas bizonyítási eszközöket, különösen a figyelembe venni kért okiratokat, a meghallgatni kért tanúk nevét, idézhető címét.

A kérelemhez csatolni kell:

- a) az abban foglaltak alátámasztására alkalmas okiratokat és
- b) ha a fegyelmi eljárást a bejelentő kezdeményezi, a fegyelmi eljárási díj megfizetését tanúsító bizonylatot”.

Felhívom figyelmét, hogy a Szaktv. 112. §-a értelmében **„ha a cselekmény – amely miatt a kezdeményező szerint fegyelmi vétség elkövetésével gyanúsítható a fegyelmi eljárás alá vont igazságügyi szakértő – folyamatban lévő bírósági vagy más hatósági eljárást érint, a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárást annak megindításával egyidejűleg határozattal felfüggeszti a bíróság vagy más hatóság határozatának jogerőre emelkedéséig vagy véglegessé válásáig”.**

Fentiekén túl tájékoztatom, hogy **etikai vétség elkövetésének gyanúja esetén etikai eljárás kezdeményezhető.**

A Szaktv. 130. §-a alapján **„etikai vétséget követ el az az igazságügyi szakértő,**

- a) aki az igazságügyi szakértők etikai kódexe szabályait szándékosan vagy gondatlanul megszegi vagy
- b) aki az igazságügyi szakértői tevékenységen kívül szándékos vagy gondatlan magatartásával, illetve életvitelével a szakértői kar tekintélyét csorbítja”.

A Kamara hatályos Etikai Kódexe az alábbi linken tekinthető meg:

<https://miszk.hu/index.php/tudastar/kamarai-szabalyzatok/etikai-kodex>

A Szaktv. 131. §-a alapján **„az etikai eljárás szabályait az etikai eljárási szabályzat állapítja meg azzal, hogy e törvénynek a fegyelmi eljárásra vonatkozó szabályai közül**

- a) az elévülésre,
 - b) az eljáró szervek tekintetében a kizáró okokra és a kizárási indítványra,
 - c) a kérelem benyújtására és a kérelem benyújtását követően a fegyelmi tanács intézkedéseire,
 - d) a bejelentő részvételére,
 - e) az eljárás alá vont igazságügyi szakértő részvételére,
 - f) a fegyelmi eljárási díjra és a fegyelmi eljárás költségeinek megtérítésére,
 - g) a fegyelmi eljárás megindítására,
 - h) a fegyelmi vizsgálatra,
 - i) a fegyelmi tanács eljárására,
 - j) a jegyzőkönyvvezetésre,
 - k) a büntetőeljárással kapcsolatos intézkedésekre,
 - l) a határozat meghozatalára, a fegyelmi tanács tárgyaláson meghozott határozatára, a határozat kiegészítésére és kijavítására, módosítására és visszavonására,
 - m) a jogerős határozatról történő értesítésre,
 - n) a határozatok kézbesítésére és
 - o) a fegyelmi büntetések nyilvántartására
- vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell”.**

A Szaktv. 80. § (2) bekezdése szerint **„Az etikai bizottság felelős az etikai eljárások lefolytatásáért”.**

Mindezekre tekintettel etikai vétség elkövetésének gyanúja esetén **bejelentőként az etikai eljárás lefolytatása iránti kérelmet a Kamara Etikai Bizottságánál kell írásban előterjeszteni, és az etikai eljárás kezdeményezésért is ötvenezer forint eljárási díjat kell fizetni.**

Tájékoztatom továbbá, hogy az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatára tekintettel az Igazságügyi Minisztériumnak a jogszabályok értelmezése tárgyában kiadott állásfoglalásai nem kötelező erejűek, hanem tájékoztató jellegűek, azok az egyedi ügyben eljáró bíróságokat, hatóságokat, illetve a szakértőket nem kötik.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2018. december „15”.

dr. Sembery-Sugár Hajnalka
főosztályvezető

